

Бекітемін

«І.Жансүгіров атындағы Жетісу
университеті» КЕ АҚ

Басқарма төрағасы – Ректор,

Г.Д. профессор, қабылдау

комиссиясының төрағасы

Қ.Баймырзаев

2022ж.

7M04110 – Денсаулық сақтаудағы менеджмент (Executive MBA)
білім беру бағдарламасы бойынша қабылдау емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ

Талдықорған 2022

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Бағдарлама 7M041 – «Бизнес және менеджмент» 7M04110 – Денсаулық сақтаудағы менеджмент (Executive MBA) магистратурасына дайындық бағыты бойынша түсу емтиханына дайындалуға арналған.

Бұл бағдарламада емтихан қабылдаушының жауаптарына қойылатын мақсаттар, міндеттер, мазмұны, нысаны, тәртібі, негізгі талаптары, бағалау критерийлері және түсу емтиханына дайындық кезінде оқуға ұсынылатын негізгі әдебиеттер сипатталған.

Қабылдау емтихандарын тапсыруға жоғары білімнің және/немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламасын меңгерген, осы білім беру бағдарламасына жақын және денсаулық сақтау ұйымдарында басшылық қызмет өтілі бар үміткерлер жіберіледі.

Қабылдау емтиханы талапкердің жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартының талаптарына сәйкес дайындық деңгейін анықтауға, талапкерлердің бағыты бойынша магистратураны игеруге дайындығын анықтауға бағытталған.

Қабылдау емтиханының нысаны – емтихан билеттеріне сәйкес ауызша. Әрбір емтихан билеті үш сұрақтан тұрады. Тізімдегі бірінші сұрақ экономикалық теорияға, екінші сұрақ денсаулық сақтауды басқаруға, үшінші сұрақ персоналды басқаруға қатысты.

Қабылдау емтиханын тапсырған талапкерлер терең теориялық білімін көрсетуі, материалды логикалық және негізді жеткізе білуі керек. Сұрақтың жауабы толық және сұрақтың мәнін терең ашу керек. Байланысты мәселелерді қамту құпталады, бірақ қойылған сұраққа толық және нақты жауапты алмастырмайды.

Қабылдау емтиханын тапсыру нәтижелері 50 балдан төмен нәтижеге «қанағаттанарлықсыз» деген баға сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады.

2. ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Қабылдау емтиханының мақсаты – талапкерлердің жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартында белгіленген кәсіптік міндеттерді орындауға базалық дайындығын анықтау, сондай-ақ талапкерлердің ғылыми-зерттеу және басқару қызметіне барынша қабілетті және дайындалғандарын іріктеу.

Қабылдау емтиханының міндеттері:

- болашақ магистранттардың ақпаратты іздеу, таңдау, синтездеу және нақтылау қабілеті мен дайындығын бағалау;
- ғылыми-техникалық ақпарат ағынында бағдарлауға және ғылым мен техниканың инновациялық жетістіктерін тәжірибеңізге енгізуді қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бизнес және менеджмент саласындағы аналитикалық оқыту сапасын анықтау;
- талапкердің оқу процесінде заманауи ақпараттық ресурстарды пайдалануға дайындығын бағалау;

– талапкердің 7M04110 – Денсаулық сақтау менеджменті (Executive MBA) білім беру бағдарламасы бойынша оқуға мотивациялық дайындығын анықтау.

3. ЕМТИХАН АЛУШЫНЫҢ ЖАУАПТАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

Қабылдау емтиханында үміткер мыналарды көрсетуі керек:

- барлық меншік нысанындағы денсаулық сақтау ұйымдарындағы ұйымдық құрылымды және әлеуметтік-экономикалық процестерді талдай білу;
- экономикалық қызмет барысында денсаулық сақтау ұйымдарында жүзеге асырылатын жалпы басқарудың негізгі басқару құралдарын пайдалана білу;
- кәсіпорында бизнес-процестерді басқаруда және оның тиімді стратегиясын жүзеге асыруда инновациялық тәсілдерді қолдана білу;
- әлеуметтік серіктестіктің пәндік саласына қатысты терминологияны, негізгі ұғымдардың мазмұнын меңгеру;
- денсаулық сақтау ұйымының ішкі және сыртқы ортасын талдау әдістері мен құралдарының болуы;
- экономиканың теориялық негіздерін білу: микроэкономика, макроэкономика, статистика және есеп, жалпы экономикалық теорияларды қолдана білу;
- кәсіпорындардың негізгі ұғымдарын, олардың жіктелуін білу; кәсіпорындарды ашу және жабу, жалпы түсімдер мен шығындар; бухгалтерлік және экономикалық пайда, таза ақша қозғалысы, айнаымалы және тұрақты шығындар;
- маркетингтік бағдарламаларды әзірлеу және енгізу әдістерін меңгеру, денсаулық сақтау ұйымының сыртқы және ішкі ортасын талдау, оның негізгі элементтерін анықтау және олардың әсерін бағалау мүмкіндігі;
- ғылыми терминологияны дұрыс пайдалана отырып, алынған ақпаратты талдап, қорытындылай білу, қорытынды жасай білу.

4. ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МАЗМҰНЫ

Қабылдау емтиханының нысаны – емтихан билеттеріне сәйкес ауызша. Әрбір емтихан билеті үш сұрақтан тұрады. Тізімдегі бірінші сұрақ экономикалық теорияға, екінші сұрақ денсаулық сақтауды басқаруға, үшінші сұрақ персоналды басқаруға қатысты.

Өтініш беруші билетті алып, жауапқа дайындалу үшін 30 минут алады. Дипломдық жұмыс нысанындағы жауаптардың мазмұны бухгалтерлік парақтарға жазылады. Одан әрі талапкер билетте көрсетілген сұрақтарға, сондай-ақ қабылдау комиссиясы мүшелерінің қосымша сұрақтарына жауап береді. Қабылдау комиссиясының мүшелері осы бағдарламаның 5-тармағында келтірілген бағалау критерийлеріне сәйкес ұпай береді.

Жауаптардың тезистері талапкерлердің жеке істеріне беріледі.

4.1. Қабылдау емтиханының бағдарламасына енгізілген оқу пәндеріне қойылатын талаптар

«Экономикалық теория» пәніне қойылатын талаптар

Қабылдау емтиханы бағдарламасының осы модуліне дайындық шеңберінде талапкер:

Білу керек: қоғамдағы экономикалық құбылыстардың сипаттамасын; қоғам экономикасының заңдылықтары; экономиканың іргелі сұрақтары; нарықтық экономиканың қызмет ету заңдылықтарын; негізгі экономикалық теориялар.

Істей білу: экономикалық оқиғалардың заңдылықтарын анықтау; экономикалық белсенділікті талдау; нарықтың түрі мен сипаттамаларын анықтау; экономиканың негізгі теориялары мен заңдарын практикада жүзеге асыру.

Дағдыларға ие болу: қоғамдағы экономикалық оқиғалар мен құбылыстарды талдау; экономикалық өсуге әсер ететін факторларды анықтау; экономикалық даму деңгейін анықтау; экономикалық даму саясатын анықтау.

«Денсаулық сақтаудағы менеджмент» оқу пәніне қойылатын талаптар

Қабылдау емтиханы бағдарламасының осы модуліне дайындық шеңберінде талапкер:

Білу: басқарудың негізгі терминдері мен ұғымдарын, әдістерін, принциптерін, функцияларын, мәселені ұтымды шешудің негізгі кезеңдерін және басқарушылық шешімдерді қабылдауға әсер ететін факторларды.

Істей білу: нақты ситуациялық мәселе мысалында басқарушылық шешімдерді қабылдау деңгейлері мен әдістерін диагностикалау.

Дағдыларды меңгеру: басқару шешімдерінің деңгейлері мен әдістерін қолдану, медициналық ұйымдардағы менеджерлердің рөлі, басшылықтың негізгі стильдерінің салыстырмалы сипаттамасы.

«Персоналды басқару» пәніне қойылатын талаптар

Қабылдау емтиханы бағдарламасының осы модуліне дайындық шеңберінде талапкер:

Білу: ұйым персоналы туралы түсінік; ұйымның персоналды басқару жүйесі; персоналды басқарудың ұйымдық құрылымы, персоналды стратегиялық басқару; ұйым персоналымен жұмысты жоспарлау жүйесі; іріктеу, іріктеу, іріктеу және қабылдау процесі.

Істей білу: негізгі анықтамаларды дұрыс қолдану, ұйымдағы тұлғаның рөлін, басқару стильдерін, персоналды басқару жүйесін сипаттайды.

Дағдыларды меңгеру: жағдайды шешу; персоналды басқару жүйесін және ұйымның алдында тұрған мақсаттарды үйлестіру.

4.2 Қабылдау емтиханының бағдарламасына енгізілген пәндер бойынша қабылдау емтиханының сұрақтары

«Экономикалық теория» пәні бойынша сұрақтар

1. Экономикалық теория пәні. Микро- және макроэкономика. Нормативтік және позитивтік экономика.

2. Экономикалық ресурстар, олардың шектеулері. өндіріс факторлары.

3. Сұраныс. Сұраныс факторлары және қызметі. Сұраныс заңы. Сұраныстың өзгеруі және сұраныс санының өзгеруі.
4. Ұсыныс. Ұсынысқа әсер ететін факторлар. Ұсыныс заңы. Ұсыныстың өзгеруі, ұсыныс көлемінің өзгеруі. Қысық еңіс.
5. Өндіріс шығындары: сыртқы және ішкі; тұрақтылар мен айнымалылар; жалпы, тұрақты және айнымалы дегенді білдіреді. Графикалық бейнелеу.
6. Таза монополияның белгілері. Монополияның болуының шарттары. табиғи монополиялар. Бағалық дискриминация.
7. Капитал ұсынысы. Сақтау. Капиталға сұраныс (қарыз қаражаты). Пайыз. номиналды және нақты пайыздық мөлшерлемелер.
8. Ағымдағы ағымдағы құн. Ішкі табыстылық нормасы. қазіргі бағасы. Инвестициялық шешімдер қабылдау.
9. IS-LM үлгісі. Ақша-несие және фискалдық саясаттың өзара әрекеттесуі.
10. Негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер.
11. Меншік қатынастары басқару негізі ретінде.
12. Әртүрлі экономикалық жүйелердің сипаттамасы.
13. Ақша және олардың нарықтық экономикадағы рөлі.
14. Сұраныс пен ұсыныс заңы.
15. Монополия түрлері және олардың сипаттамасы. Олигополия және монополиялық бәсеке.
16. Экономикалық цикл теориясы.
17. Экономикалық тепе-теңдік мәселесін шешудегі мемлекеттің орны. Автономды шығындар мультипликаторы.
18. Экономикалық реттеудің кейнсиандық теориясы.
19. Адаптивті және рационалды күту теориялары.
20. Экономикалық өсу теориялары.

«Денсаулық сақтаудағы менеджмент» пәні бойынша сұрақтар

1. Денсаулық сақтауды басқару тарихы
2. Қазіргі жағдайдағы денсаулықтың өзекті мәселелері.
3. Қазіргі денсаулық сақтаудағы менеджмент және маркетинг.
4. Нарықтық экономика жағдайындағы денсаулық сақтау.
5. Денсаулық сақтаудағы сұраныс, ұсыныс және нарық құрылымдары.
6. Денсаулық сақтауды басқарудағы сақтандыру мәселесі
7. Денсаулық сақтаудағы жоспарлау және бақылау
8. Денсаулық сақтауды реформалау
9. Денсаулық сақтаудың халықаралық тәжірибесі
10. Қоғамдық денсаулық сақтау саласындағы саясат пен стратегия
11. Денсаулық сақтау ұйымының қызметін экономикалық талдаудың мәні.
12. Медицинадағы клиникалық-экономикалық талдау әдістері.
13. Денсаулық сақтаудағы еңбекақы төлеудің нысандары мен жүйелері.
14. Денсаулық сақтаудағы еңбекақы жүйесін ынталандыру.
15. Медициналық ұйымның экономикасы.
16. Медициналық көмекке ақы төлеу әдістері.

17. Медициналық ұйымның шаруашылық жүргізуші субъект ретіндегі қызметі.

18. Денсаулық сақтауда еңбекке ақы төлеудің аралас түрін және ақылы төлеу әдісін қолдану.

19. Денсаулық сақтау мекемесі қызметінің көрсеткіштері.

20. Науқастың өзін-өзі сақтаушы мінез-құлқын ынталандыру.

«Персоналды басқару» пәні бойынша сұрақтар

1. Персоналды басқару әдістерінің мәні және классификациясы

2. Персоналды басқарудың функционалдық ішкі жүйелері мен функцияларының құрамы

3. Ұйымның кадр саясатының түсінігі, мәні, негізгі элементтері

4. Персоналды басқару жүйесін кадрлық, нормативтік, әдістемелік, құқықтық ақпараттық қамтамасыз ету

5. Кадр саясатының ұйымдағы орны мен рөлі

6. Ұйымның персоналын стратегиялық басқару жүйесі

7. Персоналды жоспарлаудың мәні, мақсаттары мен міндеттері

8. Персоналды жоспарлаудың түрлері. Персоналға қажеттіліктің түрлері

9. Персоналға кәсіпорынның шығындарын жоспарлау

10. Персоналмен жұмыстың операциялық жоспары

11. Стратегиялық жоспарлаудың даму кезеңдері

12. Жұмысқа қабылдау жүйесінің мазмұны

13. Жұмысқа қабылдаудың ішкі және сыртқы көздері

14. Жұмысқа қабылдау процесінің кезеңдері мен жіктелу ерекшеліктері

15. Жұмысқа қабылдаудың жалпы принциптерінің құрылымы мен мазмұны

16. Кадрларды іріктеудің дәстүрлі және дәстүрлі емес әдістері

17. Кадрларды іріктеудің принциптері мен формалары

18. Кадрларды іріктеу жүйесі мен әдістері

19. Персоналды бейімдеу кезеңдері, формалары және түрлері

20. Персоналды кәсіптік бағдарлау және бейімдеу жөніндегі іс-шараларды дамытудағы басқару қызметінің рөлі.

5. ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЯЛАРЫ

100-86 ұпай. Бағасы «өте жақсы»:

1. Барлық теориялық сұрақтарға дұрыс және толық жауаптар беріліп, жауаптардың оқыту бағытында іргелі ғылыми негізі бар;

2. Басқару қызметін жүйелі түрде түсінетіндігін көрсетті және басқару процесінде жаңа және күрделі идеяларды сыни тұрғыдан талдау, бағалау және синтездеу қабілетін көрсетті;

3. Өтініш беруші менеджмент саласындағы заманауи ғылыми және практикалық мәселелерді тұжырымдап, шеше алады;

4. Өтініш беруші материалды логикалық реттілікпен дұрыс береді.

85-70 ұпай. «Жақсы» деген баға:

1. Барлық теориялық сұрақтарға дұрыс, бірақ толық емес жауаптар берілді, денсаулық сақтау ұйымын басқарудың анықтамалары мен мәселелерінде болмашы қателер немесе дәлсіздіктер жіберілді;

2. Басқару саласындағы құзыреттілігі және басқарушылық міндеттерді өз деңгейінде шеше білуі, алайда оларды шешуде болмашы қателіктер жіберілді;

3. Денсаулық сақтау ұйымында туындайтын ғылыми міндеттерді қою және басқару мәселелерін шешу үшін бар және жаңа әлеуметтік білімдерді біріктіру дағдылары мен дағдылары көрсетілді;

4. Өтініш беруші материалды логикалық дәйектілікпен дұрыс, бірақ шамалы қателермен ұсынады.

69-50 ұпай. «Қанағаттанарлық» деген баға:

1. Теориялық сұрақтарға жауаптар дұрыс, бірақ толық емес, сөз тіркестерінде қателіктер мен логикалық қателер бар.

2. Денсаулық сақтау ұйымындағы басқарушылық қызметтің мәні ашылды;

3. Денсаулық сақтау ұйымында туындайтын басқару мәселелерін шешудегі шектеулі дағдылар мен қабілеттіліктерді көрсетті;

4. Материал дұрыс берілген, бірақ логикалық жүйелілік бұзылған.

50 ұпайдан аз. «Қанағаттанарлықсыз» деген баға:

1. Теориялық сұрақтардың жауаптарында өрескел қателер бар және толық емес;

2. Басқару мәселелерін шешу қабілеті көрсетілмеген;

3. Денсаулық сақтау ұйымында туындайтын басқарушылық мәселелерді шешу дағдылары мен дағдылары жоқ;

4. Материал сәйкес келмейтін түрде берілген.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕРІ ТІЗІМІ

I. Негізгі әдебиеттер

1. Борисов Е.Ф. Экономикалық теория: Университеттерге арналған оқулық / Е.Ф. Борисов. – М.: Юрайт, 2008. – 384 б.
2. Экономикалық теория курсы: ЖОО-ға арналған оқу құралы / ред. М.Н. Чепурина, Е.А. Киселева – 5-бас., түзетілген, қайта қаралған. және қосымша – Киров: АСА, 2009. – 831 б.
3. Тебекин А.В. Ұйымдастыру менеджменті: Оқу құралы / Тебекин А.В., Касаев Б.С. - М.: КНОРУС, 2007 ж.
4. Денсаулық сақтау менеджері. 2010. № 10 - М: Баспа үйі: ИД «Денсаулық сақтау менеджері», 2010// <http://www.knigafund.ru/books/84361>.
5. Қадыров Ф.Н. Медициналық мекемелер қызметінің тиімділігін бағалаудың экономикалық әдістері. - М.: «Денсаулық сақтау менеджері» баспасы, 2011 // <http://www.knigafund.ru/books/84271>.
6. Федорова Е.И., Федоров А.В. Кәсіпорын персоналын дағдарысқа қарсы басқару принциптері. In: МЕНІК ғылыми жазбалары, VI шығарылым. Курск: ред. МЕНІК, 2006 ж.
7. Митин А.Н., Овчинников А.В., Токарева Ю.А., Федорова А.Е. Ұйым персоналын дағдарысқа қарсы басқару: Оқу құралы. 1-бас., 2008 ж.

II. Қосымша әдебиеттер

1. Экономикалық теория: Жоғары оқу орындарына арналған оқулық / В. Д. Камаев [және т.б.]; Ред. В.Д. Камаев. - 8-ші басылым, қайта қаралған және қосымша. - М.: Гуманит. ред. Орталық «Владос», 2003. - 639 б.
2. Исаев Р.А. Менеджмент негіздері: Оқулық. – М.: Дашков и К, 2010 // <http://www.knigafund.ru/books/55392>.
3. Ахметов Қ.Ф., Сағындықов Е.М. т.б. Negizderi менеджменті. Ақтөбе-Орал, «А-Полиграфия», 2005. - 519 б.
4. Беккер Дж. Процесті басқару: неміс тілінен аударылған – М.: Эксмо, 2008. – 358 б.
5. Халфин Р.А., Кузнецов П.П. Жоғары технологиялық медициналық көмек: ұйымдастыру және есепке алу мәселелері. - М.: «Денсаулық сақтау менеджері» баспасы, 2008. - 192 б.
6. Гордин В.Е., Сушинская М.Д. Қызмет көрсету саласындағы менеджмент: университеттерге арналған оқулық. «Бизнес Пресс» баспасы Санкт-Петербург, 2007 ж.

**Менеджмент және мемлекеттік
басқару саласы бойынша
БББ жетекшісі**

Э. Кыдырбаева

**Қабылдау комиссиясының
жауапты хатшысы**

Г. Кыдырбаева